

TÜBİTAK
Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı
2232-Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı
2018 Yılı Çağrı Duyurusu

1. Çağrının Amacı ve Kapsamı

Program kapsamında ülkemiz açısından stratejik değer taşıyan alanlarda yürütülecek projelere katkı sağlamak üzere alanlarında yaptıkları üst seviye bilimsel ve/veya teknolojik çalışmalar ile temayüz etmiş ve yurt dışında çalışma deneyimine sahip başta Türk bilim insanları olmak üzere nitelikli araştırmacıların yurtdışından Türkiye'ye gelmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını Türkiye'nin önde gelen akademi, sanayi kurum ve kuruluşları veya kamu kurumlarında yürütmelerini sağlamak için destek verilecektir.

Bu çağrı duyurusu, programa başvuran ve/veya desteklenen araştırmacılar ile ilgili işlem ve yükümlülükleri kapsar.

*Tanımlar, Bölüm 11'de "Tanımlar ve Kısaltmalar" bölümünde yer almaktadır.

2. Burs/Destek Kapsamı, Miktarı ve Süresi

2.1. Burs/Destek Kapsamı

Bu program ile,

- a. Proje Yürütücüsüne yönelik burs,
- b. Proje yürütücüsünün varsa eş veya çocuğu için aile yaşam gideri bursu,
- c. Araştırma başlangıç paketi ödeneği,
- ç. Araştırma projesi desteği
- d. Araştırmacı ekibinin oluşturulması desteği, (Türkiye'de yürüteceği araştırma için araştırma ekibinde yer vereceği en fazla 5 doktora öğrencisinin burs giderleri)
- e. Projede yer alacak araştırmacılara verilecek PTİ,
- f. Ev sahibi kurum/kuruluşa Kurum Hissesi/Genel Gider,
- g. Proje yürütücüsü ile eş ve çocukları için sağlık sigortası desteği,
- ğ. Proje yürütücüsü ile eş ve çocukları için yol desteği,

sağlanır.

2.2. Destek Miktarı ve Süresi

- 2.2.1. Program kapsamında tanımlanan destek kalemlerine yönelik destek miktarları programın web sayfasında yer almaktadır.
- 2.2.2. Destek süresi en az 24 ay, en fazla 36 aydır.
- 2.2.3. Proje yürütücüsü, yurt dışında buldukları kurum/kuruluşlardaki bilgi birikimlerini ülkemize daha kolay aktarabilmeleri amacıyla destek süresi boyunca her yıl 3 aya kadar yurt dışında bulunabilir. Proje yürütücüsü, yurt dışında bulunacağı süreyi TÜBİTAK'a en az 1 hafta öncesinden bildirmek zorundadır. Yurt dışında bulunduğu süre boyunca proje durdurulmaz, burs ve destek ödemeleri devam eder. Destek süresinin yurtdışında geçirilen bölümünün ayrıntılı gerekçesine gelişme raporlarında yer verilir.

- 2.2.4. Yürütücünün, herhangi bir kurum/kuruluştaki kadrolu/sözleşmeli şekilde ücretli olarak çalışmaya başlaması durumunda da kendisine ve varsa ailesine yönelik bursu ödenmeye devam eder.
- 2.2.5. Araştırma başlangıç paketi ödeneği, desteğin başlatılmasını müteakip 1 yıl içerisinde yürütücü tarafından Türkiye’de araştırma faaliyetlerinin başlatılması ve uygun araştırma ortamının oluşturulmasına katkı sağlanması amacıyla kullanılır.
- 2.2.6. Proje yürütücüsünün araştırmasını destek süresi içerisinde bitirmesi esastır. Proje süresi, toplam sürenin en fazla yüzde yirmi beşine kadar uzatılabilir. Proje yürütücüsünün, bu yöndeki gerekçeli başvurusu, ilgili Grubun uygun bulması halinde Başkanlık onayı ile karara bağlanır. Bu sürenin aşıldığı durumlar Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.
- 2.2.7. Proje kapsamında verilebilecek ek ödenek; destek kararının verildiği tarihteki geçerli üst limiti aşmamak üzere, proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu, ilgili Grubun olumlu görüşü ve Başkanlığın onayı ile kesinleşir.
- 2.2.8. Destek kapsamındaki c, ç, d, e ve f maddelerindeki destekler kişinin ev sahibi kurum/kuruluşun açacağı özel hesaba transfer edilecektir. Diğer maddelerdeki destekler TÜBİTAK tarafından doğrudan proje yürütücüsünün hesabına aktarılacaktır.
- 2.2.9. Transfer edilen ödeneklere ilişkin harcamalar, transferin yapılacağı kuruluşun türüne uygun olarak “TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller”, “TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar” veya “TÜBİTAK Kaynaklarından Araştırma Altyapıları İle 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun Kapsamı Dışında Kalan Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Mali İşlemlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar” kapsamında gerçekleştirilir.

3. Başvuru Koşulları, İstenilen Belgeler ve Başvuru Yöntemi

3.1. Başvuru Koşulları

- 3.1.1. Proje başvurusu yurtdışından Türkiye’ye araştırmalarını yürütmek üzere gelen/gelecek olan araştırmacı tarafından yapılır.
- 3.1.2. Başvuru yapacak proje yürütücüsü başvurunun son günü itibariyle son 3 yıl içinde 12 aydan fazla Türkiye’de ikamet etmemiş olmalıdır. Bir yıl içinde toplamı on beş günü aşmayan kısa süreli ziyaretler ve mecburi askerlik hizmeti bu sürenin dışındadır.
- 3.1.3. Başvuru tarihi itibariyle aşağıdaki çalışma deneyimlerinin herhangi birinin sağlanması gerekir.

Genç Araştırmacı:

- Son 4 yıl içerisinde doktorasını almış ve yurt dışında doktora sonrası araştırma deneyimine sahip kariyerinin başında olan araştırmacılar
- Özel sektörden başvuran araştırmacılar için lisans sonrası en az **4 yıl tam zamanlı** araştırma deneyimi (Yurt dışında tamamlanmış tezli yüksek lisans eğitimi süresinin en fazla 2 yılı, tamamlanmış doktora eğitimi süresinin en fazla 3 yılı bu kapsamda değerlendirilir.)

Deneyimli Araştırmacı:

- Yurt dışında 4 yıl süre ile en az Doktor Öğretim Üyesi (Yardımcı Doçent) olarak çalışmış veya doktora sonrasında yurt dışında 4 yıl ve üzeri araştırma deneyimine sahip ekip lideri veya bağımsız akademik araştırma yürütmüş olan araştırmacılar
- Özel sektörden başvuran araştırmacılar için lisans sonrası **en az 6 yıl tam zamanlı** araştırma deneyimi ve “ekip lideri” olan araştırmacılar (Yurt dışında tamamlanmış tezli yüksek lisans eğitimi süresinin en fazla 2 yılı, tamamlanmış doktora eğitimi süresinin en fazla 3 yılı bu kapsamda değerlendirilir).

3.1.4. 3.1.3. maddesinde belirtilen çalışma deneyimlerine sahip genç ve deneyimli araştırmacıların aşağıda belirtilen koşullardan herhangi birini sağlaması gerekir.

Genç araştırmacılar için:

- Programa üniversiteden başvuran genç araştırmacıların Türkiye'ye gelmeden önce, doktora sonrası araştırmalarını yürüttüğü yurtdışındaki üniversitenin başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında [QS \(Quacquarelli Symonds\)](#) veya [THE \(Times Higher Education\)](#) Dünya Üniversite Sıralaması çalışması kapsamında alan bazında yapılan sıralamalarda ilk 100 üniversite arasında olması veya
- Programa üniversiteden başvuran genç araştırmacıların, başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında Thomson Reuters tarafından yayınlanan “[En Fazla Atıf Alan Araştırmacılar Listesinde](#)” bulunması veya
- Programa özel sektörden başvuran genç araştırmacıların, Türkiye'ye gelmeden önce çalışmalarını yürüttükleri yurtdışındaki kurum/kuruluşun başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi tarafından yayınlanmış “[Dünyada En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan İlk 2500 Şirket](#)” sıralamasında yer almış olması veya
- Programa kamu araştırma enstitülerinden başvuran genç araştırmacıların, Türkiye'ye gelmeden önce yurtdışında çalışmalarını yürüttükleri kamu araştırma enstitülerinin başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında Scimago kamu araştırma enstitüleri/kurumları sıralamasında ([Scimago Institutions Rankings-Government](#)) ilk 250 kurum arasında yer almış olması gerekmektedir.

Deneyimli araştırmacılar için:

- Programa üniversiteden başvuran deneyimli araştırmacıların, Türkiye'ye gelmeden önce başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında Thomson Reuters tarafından yayınlanan “[En Fazla Atıf Alan Araştırmacılar Listesinde](#)” bulunması veya
- Programa üniversiteden başvuran deneyimli araştırmacıların, Türkiye'ye gelmeden önce yurt dışında araştırmalarını yürüttüğü üniversitenin başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında [QS \(Quacquarelli Symonds\)](#) veya [THE \(Times Higher Education\)](#) Dünya Üniversite Sıralaması çalışması kapsamında alan bazında yapılan sıralamalarda ilk 100 üniversite arasında olması veya
- Programa özel sektörden başvuran deneyimli araştırmacıların, Türkiye'ye gelmeden önce çalışmalarını yürüttükleri yurtdışındaki kurum/kuruluşun başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi tarafından yayınlanmış “[Dünyada En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan İlk 2500 Şirket](#)” sıralamasında yer almış olması veya
- Programa kamu araştırma enstitülerinden başvuran deneyimli araştırmacıların, Türkiye'ye gelmeden önce yurtdışında çalışmalarını

yürüttükleri kamu araştırma enstitülerinin başvuru tarihinden itibaren son üç yılın herhangi bir yılında Scimago kamu araştırma enstitüleri/kurumları sıralamasında ([Scimago Institutions Rankings-Government](#)) ilk 250 kurum arasında yer almış olması gerekmektedir.

- 3.1.5. Daha önceden aldığı burs veya destek ile yurt dışına eğitim, araştırma vb. amacıyla giden ve Türkiye'ye dönüşünde mecburi hizmeti bulunan araştırmacılar bu programa yürütücü olarak başvuru yapamazlar.
- 3.1.6. Başvuru, en son öğrenim derecesi üzerinden yapılır. Başvuru sırasında en son öğrenim derecesine ait diplomanın kullanılmadığı tespit edilirse, başvuru değerlendirmeye alınmadan iade edilir. Bu durum destek aşamasında ortaya çıkarsa, burs ve desteğin iptaline ilişkin hükümler uygulanır.

3.2. Başvuru Belgeleri

- 3.2.1. [Proje öneri formu](#)
- 3.2.2. Programa başvuran yürütücü tarafından hazırlanacak, Türkiye'ye geliş amacını, geldiğinde gerçekleştireceği araştırma proje/planlarını ve program sonrası kariyer planını içeren motivasyon mektubu
- 3.2.3. Başvuru sırasında yurt dışında yaşayanlar için yurt dışında ikamet edildiğine dair belgeler (vergi sertifikası, kira sözleşmesi veya aylık elektrik faturası gibi belgeler); T.C. vatandaşı araştırmacılar için son başvuru tarihinden itibaren geriye doğru 3 yıl için e-devletten alınmış Türkiye'ye giriş-çıkış kaydı
- 3.2.4. En son öğrenime ilişkin diplomanın veya mezuniyet belgesinin aslı veya onaylı örneği. (Türkçe veya İngilizce dışında olan diplomanın onaylı İngilizce tercümesi gönderilmelidir)
- 3.2.5. Doktora derecesi olmayan araştırmacıların yurt dışında tam zamanlı araştırma tecrübesi olduğunu gösteren belge(ler) (örneğin insan kaynakları biriminden alınmış ve hangi pozisyonda, haftada kaç saat ve ne kadar süre ile çalışıldığını gösteren çalışma belgesi).
- 3.2.6. Etik kurallara uyulacağına ve gerekirse yasal izin/izinlerin alınacağına ilişkin taahhüt beyanı.
- 3.2.7. Başvuru için ev sahibi kurum üniversite ise; rektör veya rektör yardımcısı; 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış bir araştırma altyapısı ise merkez müdürü; özel sektör kuruluşu veya diğer kamu kurum/kuruluşu ise; kuruluş yetkilisi veya yetkilendireceği kişi tarafından imzalanmış davet mektubu.
- 3.2.8. [Güncel özgeçmiş](#)

Değerlendirme yalnızca sisteme yüklenen belgeler üzerinden yapılır. Bu nedenle her bir koşula ilişkin belge, açık ve belirlenen içerikte olacak şekilde sisteme yüklenmelidir.

3.3. Desteğin Başlatılabilmesi İçin İstenilen Belgeler

- 3.3.1. Desteklenen yürütücünün destek kararının bildirilmesinden itibaren en geç 6 ay içinde aşağıdaki belgeleri TÜBİTAK'a göndererek araştırmasına başlaması gerekir.
  - 3.3.1.1. Araştırma süresince adaya sağlanacak olanakları somut olarak belirten ve ev sahibi kurumun üniversite olması halinde proje yürütücüsüne verilecek ders/dersleri içeren taahhüt yazısı,
  - 3.3.1.2. TÜBİTAK ile yürütücü ve araştırma yapılacak ev sahibi kurum/kuruluşun aşağıda belirtilen yetkilileri tarafından imzalanmış olan proje sözleşmesi,
    - 3.3.1.2.1. Araştırma yapılacak kurum/kuruluşun en üst düzey yöneticisi/yetkilisi (rektör, genel müdür, başkan vb.);
    - 3.3.1.2.2. Ev sahibi kurumun üniversite olması durumunda araştırmanın yürütüleceği birim üst yöneticisi (dekan, enstitü müdürü, vb.) ve birim yöneticisi (bölüm başkanı, ana bilim

- dalı başkanı, vb) veya
- 3.3.1.2.3. Ev sahibi kurumun 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış bir araştırma altyapısı olması durumunda merkez müdürü veya
- 3.3.1.2.4. Ev sahibi kurumun özel sektör olması durumunda kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili olan kişi/kişiler.
- 3.3.1.3. Başvuru sırasında sisteme yüklenen başvuru belgelerinin asılları veya onaylı kopyaları
- 3.3.1.4. Gerekli olması halinde Etik Kurul Belgesi
- 3.3.2. Proje yürütücüsü proje başlama tarihini mücbir sebeplerden dolayı en çok 6 ay süre ile erteleme talebinde bulunabilir.

3.4. Başvuru Yöntemi

- 3.4.1. Başvurular, çağrı duyurusunda ilan edilen tarihler içerisinde e- bideb.tubitak.gov.tr adresi üzerinden çevrimiçi olarak yapılır.
- 3.4.2. Başvuru sistemine yüklenecek belgelerin Türkçe veya İngilizce olması gerekmektedir. Diğer dillerde hazırlanmış belgelerin onaylı Türkçe veya İngilizce tercümelemleri yüklenmelidir.
- 3.4.3. Başvuru aşamasında belgelerin sisteme yüklenmesi yeterlidir, ayrıca BİDEB'e ulaştırılması gerekmez.
- 3.4.4. Destek almaya hak kazanan kişilerin destek kararının açıklanmasından sonra istenilen belgeleri BİDEB'e ulaştırması gerekmektedir.
- 3.4.5. Başvuru geri çekme işlemi her aşamada yapılabilir. Geri çekme işlemi için başvuru yılı ve dönemini belirten ıslak imzalı bir dilekçenin BİDEB adresine gönderilmesi gerekmektedir. Dilekçenin BİDEB'e ulaşmasını takiben güncelleme işlemi yapılır.

4. Araştırma Desteğine İlişkin Hükümler

4.1. Araştırma Projesinde görev alabilme koşul ve limitleri

- 4.1.1. Bu program kapsamındaki araştırma projelerinde proje yürütücüsü, araştırmacı veya danışman olarak görev alabilme koşul ve limitleri Başkanlık tarafından belirlenir.
- 4.1.2. Proje yürütücüsünün ev sahibi kurumunun özel sektör kuruluşu olması durumunda, başvurunun yapılabilmesi için, ev sahibi kuruluşun Türkiye'de yerleşik sermaye şirketi olma zorunluluğu bulunmaktadır.
- 4.1.3. Küçük, Orta ve Büyük İşletme (KOBİ) niteliğindeki işletmelerin yönetici ve ortakları projede görev alabilir; ancak bu kapsam dışındaki özel kuruluşların en üst düzey yöneticileri, proje ekibinde yer alamazlar.
- 4.1.4. Projedeki katkı oranları % 10'un altında olan kişiler araştırmacı olamazlar. Ancak danışman olma kriterlerini sağlıyorsa bu kişilerden danışmanlık hizmet alımı yapılabilir.

4.2. Yurt Dışı Araştırmacıların Katılımı

- 4.2.1. Yurtdışında ikamet eden araştırmacılar da projede araştırmacı olarak yer alabilir. Projede görev alacak yurt dışı araştırmacının, ülkemizdeki araştırmacıların yetkinliğinin sınırlı kaldığı projenin bir bölümünü proje ekibiyle ülkemiz kurumlarında yürütecek ve yönlendirecek nitelikte olması gerekmektedir.

- 4.2.2. Yurt dışı araştırmacılar TÜBİTAK tarafından desteklenen birden fazla projede görev alabilir ancak bir projeden ücret alabilirler. Yurtdışında ikamet eden araştırmacılar, her ziyarette en az bir ay (yol dahil 30 gün) proje süresince en fazla 6 ay süreyle yasal yükümlülükleri ev sahibi kuruluşa ait olmak üzere, araştırmacı olarak projelerde görev alabilirler.
- 4.2.3. Söz konusu araştırmacıların seyahat masrafları ve projede görev aldıkları sürele karşılık, aynı zaman diliminde yurt dışında aldıkları tam zamanlı aylık brüt ücretlerinin %50'si kadarı projeden hizmet alımı olarak karşılır. Araştırmacının kendi ülkesinde almakta olduğu aylık ücretin % 50'sinin, Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB) tarafından yürütölen "2221 Konuk veya Akademik İzinli Bilim İnsanı Destekleme Programı" kapsamında sağlanan en yüksek aylık ücretin altında olması durumunda, Konuk veya Akademik İzinli Bilim İnsanı Destekleme programı kapsamında sağlanan en yüksek aylık ücret esas alınır.

4.3. Projelerde araştırmacı veya danışman ile ilgili değişiklikler

- 4.3.1. Araştırmacı ve Danışman ile ilgili yapılması öngörölen değişiklikler, atama ve görevden alma dâhil olmak üzere, proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu ve ilgili GYK onayı ile yapılır.
- 4.3.2. Proje yürürlüğe girdikten sonra, geçici süre ile yurt dışına giden araştırmacıların durumları, proje yürütücüsünün yazılı bildirimini üzerine TÜBİTAK tarafından karara bağlanır.

5. Burs Verilecek Öğrencilere İlişkin Hükümler

5.1. Program Kapsamında Burs Verilecek Öğrencilerde Aranılan Kriterler

- 5.1.1. Sunulacak araştırma projesinde tatbikat amacıyla yer alan, Türkiye'de kurulu yükseköğretim kurumlarında doktora (özel öğrenci ve yabancı dil hazırlık öğrencisi hariç) eğitimlerini yapan T.C. ve yabancı uyruklu öğrenciler bursiyer olarak yer alabilirler.
- 5.1.2. Bursiyerler BİDEB programlarındaki bursiyerlik koşullarını sağlıyor olmaları gerekir.
- 5.1.3. Bu program kapsamında burs alan bursiyerler aynı anda BİDEB'in herhangi bir programından bursiyer olarak desteklenemezler.
- 5.1.4. Bursiyerler ile ilgili atama, ayrılma ve benzeri değişikliklere ilişkin hususlar, buna ilişkin olarak hazırlanacak alt düzenleyici işlemler çerçevesinde düzenlenir.
- 5.1.5. Bursiyerlere verilecek bursların süresi projenin süresi ile sınırlıdır. Bursiyerlerin bilimsel hazırlık dönemi burs dönemine dâhil edilmez.
- 5.1.6. Bursiyerin başka bir yerden ücret, maaş, ticari kazanç vb. gelirinin olmasının tespiti durumunda bursu kesilir.

6. Değerlendirme

Başvurular iki aşamada değerlendirilir.

6.1. Ön İnceleme

Başvuru koşullarından herhangi birini sağlamayan, son başvuru günü mesai bitiminden sonra gelen, faks veya elektronik posta ile yapılan başvurular bilimsel değerlendirmeye tabi tutulmadan ön incelemede elenerek iade edilir. Ancak, başvuru belgelerinde eksiklik olması halinde, 15 gün içerisinde tamamlanması istenir. Aksi takdirde başvuru iade edilir.

6.2. Bilimsel Değerlendirme

Bilimsel değerlendirme, alanında uzman Türk ve/veya yabancı panelistler/danışmanlar tarafından aşağıdaki ölçütlere göre gerçekleştirilir.

6.2.1. 3.1. maddesinde belirtilen başvuru koşullarını sağlayan Proje Yürütücüsünün özgeçmişi

6.2.2. Araştırma Projesinin Niteliği

6.2.2.1. Araştırma projesinin niteliğinin değerlendirilmesi aşağıdaki kriterler esas alınarak yapılır.

6.2.2.1.1. Mükemmeliyet

- Araştırma projesinin çağrının amacı kapsamında bilimsel ve teknolojik niteliği, yenilik düzeyi (inovasyon ve buluş potansiyeli) ve varsa bilimler arası/çok disiplinli özellikleri.

6.2.2.1.2. Etki

- Çağrının amacı kapsamında projede elde edilmesi öngörülen çıktı ve sonuçların sorunları çözme, ticarileştirilme, ülkenin dış ticaret açığını azaltma ve/veya rekabet gücünü arttırma potansiyeli,
- Proje faaliyetlerinin ve çıktılarının farklı hedef gruplarına ulaştırılmasına yönelik plan.

6.2.2.1.3. Yürütme

- İş planının tutarlı ve etkili olması,
- İş paketlerinin ve bütçenin uygunluğu,
- Risk yönetimi dâhil projenin yönetim yapısı ve izleme süreçlerinin uygunluğu,
- Ev sahibi kurumun altyapısının uygunluğu.

6.2.2.2. Panel değerlendirme sonuçları GYK görüşü ve Başkanlık onayı ile kesinleşir.

6.2.2.3. Destek kararı proje yürütücüsü ile ev sahibi kurum/kuruluşlara ilgili web sayfasından duyurulur.

6.2.2.4. Araştırma projesinde yer alacak araştırmacılara ilişkin bilgi projenin

başlatılmasını müteakip en geç 3 ay içinde yürütücü tarafından BİDEB'e bildirilir.

7. İzleme ve Sonuçlandırma

7.1. Destek Aktarımı ve Harcamalara İlişkin Genel Hükümler

- 7.1.1. Yaşam giderlerine yönelik aylık burs ile eş ve çocuklara yönelik aile yaşam gideri bursu, başvuruyu yapan yürütücünün hesabına desteğin başlamasından itibaren her ayın onuna kadar ödenek durumuna bağlı olarak TÜBİTAK tarafından aktarılır.
- 7.1.2. Araştırma başlangıç paketi ödeneği, ev sahibi kurum tarafından açılan proje özel hesabına sözleşmenin imzalanmasını müteakip ön ödeme mahiyetinde bir seferde aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma başlangıç paketi ödeneği kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden, teminat verilir. Araştırma başlangıç paketi ödeneği 2.2.9 maddesinde anılan usul ve esaslar kapsamında harcanır.
- 7.1.3. Araştırma desteğine ait kabul edilen bütçenin birinci dönem ödeneği, sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip, diğer dönem ödenekleri ise gelişme raporlarının kabul edilmesine bağlı olarak, proje özel hesabına aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma desteğine ait en yüksek dönem ödeneği kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden, teminat verilir.
- 7.1.4. Araştırma desteği kapsamında; projeye ilişkin hizmetlerde görev alan araştırmacılara (yürütücü hariç), Yönetim Kurulu tarafından belirlenen miktarlarda Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) ödenir. Belirlenen toplam PTİ'nin % 50'si gelişme raporlarının; % 50'si ise proje sonuç raporunun kabul edilmesi ile ödenir. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, bu kuruluşta çalışan araştırmacılara proje teşvik ikramiyesine eşdeğer tutarda ücret ödenir.
- 7.1.5. Yürütücünün Türkiye'de yürüteceği araştırmaları için araştırma ekibinde yer vereceği bursiyerlerin burs giderleri ev sahibi kurum tarafından açılan proje özel hesabına, araştırma desteği kapsamında belirlenen dönemler itibarıyla aktarılır. Doktora öğrencilerine yönelik burslar, projede uygulama yaptıkları ayı takip eden ayın ilk haftası içerisinde ev sahibi kuruluş tarafından ödenir.
- 7.1.6. Harcamalar ev sahibi kurum/kuruluşun niteliğine uygun olarak TÜBİTAK mevzuatında tabii olacağı esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir. Harcamaların proje sözleşmesi hükümlerine ve mevzuata uygunluğu konusundaki sorumluluk ev sahibi kurum/kuruluşa aittir.
- 7.1.7. Ev sahibi kuruma kurum hissesi ödeneği; 2.2.9 maddesinde anılan usul ve esaslar kapsamında proje özel hesabına TÜBİTAK tarafından aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması durumunda döneme ilişkin genel gider ödeneği dönem raporunun kabulünü takiben ödenir. Kurum hissesi/Genel gider ödeneğinin Ar-Ge kapsamında harcanmasından ev sahibi kurum/kuruluş sorumludur.
- 7.1.8. Araştırmacı ve tüm aile bireylerinin Türkiye'ye gelişleri için yol desteği; proje süresince bir defaya mahsus olmak suretiyle belge karşılığı TÜBİTAK

tarafından karşılanır.

- 7.1.9. Araştırmacı ve tüm aile bireylerinin sigorta desteği; üst limitler kapsamında belge karşılığı TÜBİTAK tarafından karşılanır. 5510 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlanması halinde sigorta desteği kesilir.

7.2. Gelişme ve Sonuç Raporları

- 7.2.1. Proje yürütücüsü, başvuru sırasında önerilen ayrıntılı çalışma planı doğrultusunda, proje sözleşmesinde belirtilen tarihlerde gelişme raporunu, destek sonunda ise projenin bilimsel, teknik, idari, mali tüm gelişme ve sonuçları kapsayan sonuç raporunu TÜBİTAK'a iletmekle yükümlüdür.
- 7.2.2. Gelişme raporlarının, proje sözleşmesinde belirtilen tarihleri izleyen en geç bir ay içinde, sonuç raporunun ise araştırmanın bitiş tarihini takip eden iki ay içinde gönderilmesi gerekmektedir. Gelişme ve sonuç raporlarının ekinde ilgili döneme ait harcamaların gerekçesini ve dökümünü içeren mali rapor bulunmalıdır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu veya vakıf üniversitesi olması durumunda Yeminli Mali Müşavirlik raporu da aranır.
- 7.2.3. Gelişme ve sonuç raporları TÜBİTAK tarafından görevlendirilen alanında uzman danışmanlar tarafından değerlendirilir.
- 7.2.4. TÜBİTAK gerek gördüğü durumlarda proje yürütücüsünü gelişmeler ile ilgili bilgi almak üzere davet edebilir veya araştırmanın bilimsel, teknik, idari ve mali açılardan incelenmesi ve denetlenmesi amacıyla belirleyeceği kişi ve/veya kişileri görevlendirebilir.
- Sonuç raporları TÜBİTAK'ın görevlendirdiği alanında uzman danışmanlar tarafından yapılan değerlendirme sonucunda GYK kararı ile kabul veya reddedilir. Sonuç raporu kabul edilen proje sonuçlandırılmış sayılır. Sonuç raporu reddedilen proje için red gerekçesine bağlı olarak yürürlükten kaldırma veya iptal hükümleri uygulanır. Proje sonuçlandıktan sonra proje özel hesabında kalan bakiye TÜBİTAK hesabına iade edilir.

7.3. Durdurma, Yürürlükten Kaldırma ve İptal

- 7.3.1. Projenin durdurulması, yürürlükten kaldırılması ve iptali, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak gerçekleştirilir.

7.4. Diğer Hükümler

- 7.4.1. Ev sahibi kurumun üniversite olması halinde, desteklenen proje yürütücüsünün ev sahibi kurumda en az bir ders vermesi gerekmektedir.
- 7.4.2. Adres, e-mail veya telefon numarası değişikliklerinin en geç iki hafta içinde BİDEB'e bildirilmesi proje yürütücüsünün sorumluluğundadır.

8. Etik Kurallar

8.1. Etik Kurallar

- 8.1.1. Proje sözleşmesinde imzası olan kişiler projenin yürütülmesi esnasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadır. Çalışmanın gerektirmesi halinde Etik Kurul Onay Belgesi ile gerekli yasal ve özel izinlerin alınması zorunludur. Yukarıda belirtilen kurallara aykırı davranılması halinde, ilgililer hakkında TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği veya Endüstriyel Etik Kurulu hükümleri uyarınca işlem yapılır.

9. Çağrı Takvimi (Başvuru Dönemi, Başlangıç ve Kapanış Tarihleri)

Başvuru Dönemi	Başlangıç Tarihi	Kapanış Tarihi
2018	15/12/2018	29/03/2019

10. İlgili Mevzuat (Yönetmelik, Program Yönergesi, Değerlendirme Yönergesi)

- 10.1. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- 10.2. BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge
- 10.3. TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller
- 10.4. TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar
- 10.5. Genel ve Özel Bütçeli İdareler Dışındaki Kamu Kurum ve Kuruluşlarına TÜBİTAK Kaynaklarından Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanmasına İlişkin Esaslar

İlgili mevzuatlarda ve program çağrı duyurusunda belirtilmeyen durumlar ile programın uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinde, GYK kararları uygulanır.

11. Tanımlar ve Kısaltmalar

- **Başkan:** TÜBİTAK Başkanı'nı,
- **Başkanlık:** TÜBİTAK Başkanlığı'nı
- **BİDEB:** Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı'nı,
- **Deneyimli Araştırmacı:** Yurt dışında 4 yıl süre ile en az Doktor Öğretim Üyesi (Yardımcı Doçent) olarak çalışmış olan araştırmacılar; özel sektörden başvuran araştırmacılar için lisans sonrası en az 6 yıl tam zamanlı araştırma deneyimi ve "ekip lideri" olan araştırmacılar
- **Genç Araştırmacı:** Son 4 yıl içerisinde doktorasını almış kariyerinin başında araştırmacılar veya özel sektörden başvuran araştırmacılar için lisans sonrası en az 4 yıl tam zamanlı araştırma deneyimi,
- **Genel Gider:** Desteklenen projenin faaliyetlerini yürütmek amacıyla destek personeli, elektrik, su, ısıtma, bakım-onarım, haberleşme, kira, kırtasiye, sarf malzemesi, mefruşat vb. giderler,
- **Gelişme Raporu:** Proje sözleşmesinde belirtilen tarihlerde, dönemsel gelişmelerin

izlenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından belirlenmiş şekil ve usullere uygun olarak proje yöneticisi tarafından hazırlanan raporu,

- **Grup:** BİDEB'in sorumlu olduğu bilimsel ve teknolojik alanlardaki araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik edecek ve destekleyecek sistemleri geliştirmek ve uygulamak üzere kurulan birimleri'ni,
- **Grup Yürütme Kurulu (GYK):** Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Bilim İnsanı Destek Gruplarına ait Yürütme Kurulu'nu,
- **Özel Hesap:** Ev sahibi kurum/kuruluşun herhangi bir banka nezdinde açtıracağı, program kapsamında sağlanan desteğin aktarılacağı ve sadece proje kapsamındaki harcamalar için kullanılacak banka hesabını,
- **Özel Sektör Kuruluşu:** 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi belgesi almış Ar-Ge birimlerine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini veya teknoparklar bünyesindeki yerleşik sermaye şirketlerini,
- **Panel:** Burs ve destek başvurularının değerlendirilmesinde görev alan alanında uzman bilim insanları tarafından gerçekleştirilen toplantıyı,
- **Panelist:** BİDEB tarafından yürütülen burs ve destek başvurularının değerlendirilmesi toplantısında görüş bildirmek üzere görevlendirilen alanında uzman kişileri,
- **Proje Sözleşmesi:** TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra TÜBİTAK ile proje yürütücüsü ve ev sahibi kurum/kuruluş arasında imzalanan, desteğin kapsamı, süresi, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınaî mülkiyet hakları ve özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen yazılı anlaşma ve eklerini,
- **Proje Süresi:** Proje sözleşmesinde belirtilen proje başlangıç tarihinden proje bitiş tarihine kadar geçen süreyi,
- **Proje Teşvik İkramiyesi:** Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75'ini geçmemek kaydıyla ve Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,
- **Proje Yürütücüsü:** Program kapsamında araştırmalarını yürütmek üzere Türkiye'ye gelen; projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan; proje sözleşmesinde tanımlanan zaman aralıklarında bilimsel, teknik, idari ve mali raporlamalarını TÜBİTAK'a ileten araştırmacıyı,
- **Proje:** Sonuç elde etmek için üstlenilmiş, başarı ölçütleri ve hedefleri tanımlanmış, belirli bir zaman aralığında ve belirli miktarda kaynakla gerçekleştirilen faaliyetler bütünü,
- **Sonuç Raporu:** Destek süresi sonunda proje sonuçları ile çıktılardan elde edilen katma değer ve kazanımları gösteren TÜBİTAK tarafından belirlenmiş formata uygun olarak hazırlanan dokümanı,
- **Üniversite:** Devlet ve Vakıf Üniversiteleri (Üniversiteler için ayrılacak kontenjanın en az %60'ı Araştırma Üniversitelerine ait olacaktır).
- **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu
- **Yönetim Kurulu:** TÜBİTAK Yönetim Kurulunu,

ifade eder.

12. İrtibat Bilgileri

TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı
Araştırma Burs ve Destekleri Grup Koordinatörlüğü
2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı
T: 444 66 90 E-Posta: bideb2232@tubitak.gov.tr